

Un bon periòdic es una missió perpètua a una Parroquia.—Es necessari oposar els esforços de la bona premsa a n-els de la dolenta.—LLEÓ XIII.

LA FESTA DE LA LLAR.

Trobantnos el dissapte de la festa de la Sagrada Família, res més indicat y simpàtic que parlar a les famílies d'aquesta Trinitat de la terra, gloria del llinatge humà. La seva llar es l'admiració dels àngels, l'encant de les ànimes bones y el redòs y gombol dels hories y desgraciats.

Res d'extraordinari presenta la Família de Nazareth. Si bé es vé que un ordre superior coses fá qu'un Deu obeeasca a les criatures y que aquestes sien sublimades fins a comandar a son propi Creador, la vida de la Casa predilecte res ofereix a nostra vista material de sorprenent y maraveiós, perque son exemple sia accessible a la flaca naturalesa.

Una casa-barraca desprovista de les coses més indispensables a la vida. Un Vellet, que Jesús anomena pare, que treballa sens prendre halè per guanyar-se ab la suor del seu front el pa per sa família. Un Fill, encant de les filles de Sion, que sumís aida a son pare a portar la creu del treball; y una dona, que al parèixer en res se distingeix de les altres, que cuida dels Sers qu'el cel ha entregat a son amor: tal es el conjunt de la Sagrada Família. Y apesar de tanta obscuritat y prosa de la vida, com dirien certs idealistes, es la família més pura, més santa, més extraordinaria y gran qu'es passada per demunt la terra. Sols les famílies que la imiten y la tenen per model son veritablement ditxoses y gosen d'un sant benestar.

La llar!... La família cristiana!... niuet de dolsos amors... santuari de pau y alegria, oasis de felicitat y refugi. ¿No es vé que fa enveja el veure una família ben avenguda? Allá els esposos s'estimen y veneren ab mesura. La faç del pare brilla ab cert mimbe de superioritat patriarcal; la mare ab certa dignitat amorosa que inspira veneració y amor a los seus; els fills creixen com a tanyades rebustes que se dobleguen a la suavitat de l'obediència; y les filles, son modestes com les violetes del camp y feneres y netes com la dona forta del evangeli. Allá tot riu ab ordenació hermosa. Cadascú ocupa el lloc que li pertoca dins la vida casolana. Allá no hi ha torsudes intencions, les expansions son franques, els amors son sagrats, estrets pels núus dels vincles de la sanc. Allá se riu a pler y se plora en confiança y se resa ab devoció, perque no hi ha encobeiment de cap casta. Si un plora tots ploren, si un riu tots riuen, perque están units com els membres d'un meteix cos, o més bey dit: son un cos ab varies ànimes. ¡Ah! si n'heu vistes de famílies que ofereixen aquest quadret encan-

tador, digau que son cristianes de bon de veres, que, com les ha arribada l'onada de felicitat de la casa de Nazareth, es que tenen per model eis celestials personatges que dins ella habitaren, Jesús Maria y Joseph.

Y apesar de qu'es tant hermosa y bona la vida de família, la llar avuy está deserta y no escaufa a n-aquells qui haurien d'atiar el seu foc sagrat. Els pares sols guaiten dins ca-seva per menjar y dormir; y els fills, hi están hospedats regatejant a la casa pairal l'import del seu manteniment y fent bossa y comers apart. Passám els dies treballant, esclaus de les ferrentes, de la roda mecànica dins el taller o la fàbrica; y els pocs instants que mos queden lliures per descansar los anám a passar a la taverna, a n-el club, privant a la família de nostro tracte y companyia, y essent causa que la dona va a cercar a fora casa la conversa y familiaritat que no troba dins ca-seva.

Venen els diumenges, dies preciosos per ocuparnos de la família, després de haver cumplit ab los devers de cristiá, per estudiar les inclinacions e inspiracions de nostres fills, per enterarnos de les seves necessitats, per recullir impressions de tota nostra niarada a fi de poder donar ab acert direcció y formar el plá de la família pera'l pervindre; però ca... res d'això preocupa la majoria dels mortals. Els amics, la societat, la política menuda, les parades, el joc, la beguda, mereixen més la atenció que no'ls sers que son carn y sanc de nostres cors.

No condemnám la vida social, sens la qual es impossible la vida dels pobles. En bona hora establiguem relacions amigables en la societat present per empenyer ab lo comers de les gents lo poble a la cultura y el progrés, sens rebuljar els divertiments honests; però sia sempre sens perjudici de la vida de família.

Donem entrada franca a nostres cases a la Sagrada Família, avuy que es la seva festa, y ben aviat sentirem calor a nostres llars freds, conhort en les desesperacions de tants d'infortunis que sovint mos assoten y amor y carinyo per la vida de ca-nostra. Lleó XIII y Pius X, ab repetits y admirables documents, han aconsellat y ordenat a les famílies del món actual, que prenguessin per Patrona y exemplar a la Sagrada família de Nazareth. Hala, idò, celebrèm la seva festa ab la consagració de nostres llars domèstiques a Jesús Maria y Joseph.

MIQUEL DURÁN.

HIMNE A LA SAGRADA FAMILIA

CORO.

*Sacratissima Família,
Trinitat de Nazareth,
vos jurem servirvos sempre
y ser vostre ramadet.*

COBLE 1.^a

*Tres hermosuras veig, fants bellesa,
regenerant al mom ab son amor;
Trinitat de la terra, per nom tenen
y ab ellas s'inaugura la edat d'or,
!Qué dols es pera tots enmirellarnos
dintre d'aquet nidat de Nazareth,
en los purissims rostres de Maria,
de Joseph y del dócil Jesuset.*

COBLE 2.^a

*veig una Verge pura y modestissima;
veig un Fill ple de gracias divinals,
veig un Espós, viva expressió del Pare
y de las costumansas patriarcales.
!Oh Sagrada Família! jo us adoro;
lo brancatje d'un arbre majestuós
y l'arch granítich del Portal d'Egipte,
també us adoran inclinantes abdós.*

P. MIQUEL PIERA.

(Música del P. Narcis Sitjá, Pòre. S. F.)

TRASNOCHAR.

Sólo la fuerza de la costumbre viciosa ha podido conseguir que fuera considerado el trasnochar, como propio de las personas de tono y de importancia. Parece que quien se acuesta temprano y madruga no puede ser incluido entre las personas de distinción. El vicio de trasnochar, arraigadísimo en las grandes capitales, no deja de tener sus prosélitos en las ciudades pequeñas y hasta en los pueblos, apesar de ser una aberración, por muchos conceptos.

En la moral (por más que sea molesto á varios amigos) creo poder afirmar que hay una proporcionalidad de relación directa, entre el trasnochar y la criminalidad. La noche cuadra bien á la gente de mal vivir, para cometer sus fechorías; las casas de vicio, en todas sus variedades, funcionan principalmente de noche y el trasnochador por el mero hecho de serlo, se hace sospechoso. La luz del día jamás estorba para practicar el bien, en cambio, impide con frecuencia las prácticas malélicas.

En lo que toca á la Higiene es un germen de enfermedades sin cuento. Aparte de las dolencias que indirectamente contrae el trasnochador, como consecuencia del vicio, al

que es paulatina é insensiblemente conducido, debemos hacer constar que jamás puede el hombre contrariar las leyes de la naturaleza impunemente. La oscuridad de la noche, el reposo silencioso de la misma, son elementos que contribuyen á un sueño tranquilo y reparador en forma tal, que constituye el alimento más dulce de la vida, porque es un elemento de nutrición. La noche es pues, la indicada para el sueño segun la ley natural. La atmósfera nocturna que respiran los trasnochadores contiene miles y miles más de gérmenes morbosos que la que respiran los madrugadores. El aire oxigenado de la mañana es saludable, es vivificador y en modo alguno, comparable al que respiran los que trasnochan, el cual aparte de los gérmenes morbosos citados, contiene mucho ácido carbónico, con frecuencia oxido de carbono, y siempre resulta deficiente en oxígeno. El aire oxigenado es vida, el aire saturado de ácido carbónico es muerte. No sirve en modo alguno la objeción de que durante la noche algunos respiran en habitaciones espaciales, aseadas, & porque en todas ellas, hay constantemente una fuente de ácido carbónico inagotable, producida por la misma respiración de los concurrentes, por el gasto de oxígeno de las estufas (si las hay), por los focos de luz con que se alumbran y especialmente si esta no es por el sistema de incandescencia eléctrica en el vacío, & &. Podrá decirse que tomando ciertas precauciones la atmósfera que respiran algunos trasnochadores, no es tan detestable como la que respiran otros; pero el que sea menos detestable no significa que sea buena, como la que se puede respirar por la mañana, al aire libre, oxigenada y pura, matizada por los prístinos y espléndidos fulgores de un sol radiante.

Los que pasan las noches de claro en claro, pasan los días de turbio en turbio, segun frase del gran Cervantes.

El trasnochar es contrariar las leyes de la naturaleza, es viciar el organismo en el desenvolvimiento de sus actividades fisiológicas, es obligar á las funciones orgánicas á un trabajo reñido con el orden funcional para que están normalmente dispuestas, y esta alteración funcional, cuando subsiste un día y otro, y meses y años, viene infaliblemente á determinar modificaciones en el órgano encargado de aquella función; y las modificaciones del órgano implican, como consecuencia, dificultad ó imposibilidad para cumplir su cometido; con lo que tenemos ya, enfermedades de importancia y trascendencia tal, que casi todas son incurables, por más que puedan los enfermos vivir muchos años sin darse cuenta de las mismas. Esta circunstancia, que parece á primera vista de gran benignidad, realmente no lo es; porque cuando hay alteraciones en la contestura de los órganos, adquiridas de un modo insidioso y paulatino, son difficilísimas de curar y sólo á fuerza de meses y años encaminados á encauzar la función natural, pueden los médicos algunas veces conseguir la curación de estas alteraciones en la contestura orgánica. Muchas alteraciones de estas, no impiden que el individuo viva, se divierta y hasta tra-

baje; pero en cuanto por circunstancias accidentales, se necesite un esfuerzo orgánico, entonces aquel organismo no reacciona, entonces es cuando se manifiestan las consecuencias de las faltas cometidas por el individuo, infringiendo las leyes dictadas por la naturaleza. Con la falta de reacción orgánica luchará inutilmente el médico y cuando venga el final, se escribirá en la papeleta de defunción que murió de tifus, de pulmonía, de tuberculosis, &, cuando en realidad, un examen concienzudo de la dolencia, nos haría comprender que sin el deterioro orgánico antiguo, el enfermo habría reaccionado y no habría fallecido. Precisamente por esto mismo, oímos con frecuencia, cuando sobreviene alguna dolencia cuyo curso no es satisfactorio que, se dice «estaba ya cascado» dando así, una explicación satisfactoria y cumplida, del mal curso de la enfermedad, sea cual fuere. ¡Parece poca cosa estar algo cascado!!!... Es consecuencia de los hábitos viciosos practicados durante largo tiempo, contra la ley natural, que Dios dictó al hombre al crearle, y contra la cual la infracción no tiene excusa, porque todos la conocen ó pueden conocerla.

Hasta para los que se dedican al trabajo intelectual es malo el trasnochar, porque aparte de los inconvenientes citados, hay que añadir que el cerebro despues de estar en constante actividad durante el día, se encuentra por la noche con menores energías; y si á esta hora, le obligamos al trabajo intensivo del estudio, violentamos su función natural y más ó menos tarde tocaremos las consecuencias, ya con la pérdida parcial de la memoria, ya con una ú ora de las variadas formas con que se manifiesta la neurastenia. Hay quien contestará, que por la noche se encuentra más inspirado y mejor dispuesto para el estudio; pero esto, será una simple consecuencia de la costumbre y otra tanto le sucedería acostumbándose á otra hora, cualquiera, siendo por lo tanto una simple consecuencia del hábito y no desvirtuando por lo mismo, la afirmación anterior, que juzga la contestación diciendo que hay hábitos buenos y malos y persiste anatematizando estos y pronosticándoles lamentables consecuencias.

Seamos lógicos pues: acostémonos y levantémonos temprano, que esto induce á ser ordenados laboriosos y sanos; el trasnochar nos conduciría al desorden, al vicio y á la enfermedad.

A. S.

Inca 22 de Enero de 1903.

Trovalla

DE
NOSTRA SENYORA DE LLUCH.

L'ORACIÓ D'EL MONJO.

IV.

*Multiplia penitencia,
allá... dins la soletat:
cilicis, prechs, caritat,
assots, dijuni abstinencia.*

*A la nit del dia frissa,
vetla, y abans d'exir el sol,
ab cantichs d'el rossinyol
mescla'l de la santa missa.*

*El pastor dins la cabanya
de pins execa un altar;
la creu de reure amb pi'ar
de les flors de la montanya.*

*Mentres pel Salt se delita
la pastura, éll fervorós
contempla'l dia dichós
d'aquella devota cita.*

*Quan el jorn l'Angel invoca
amb moridora claror;
y esten mantell la negror
demunt blanquinosa roca.*

*Mirant de Deu la presencia
en torn de tot lo creat,
avivant fe, humildat,
imploran llur axistencia.*

*«¡Ave,!» antona, magestuós!
el monjo de veu pastosa.
«Ave'l Senyor es amb Vos»
Lluch, diu, en veu tremolosa.*

*Y cantich y melodias
y llum y salutacions
y angéliques visions
y la nit se torna dia.*

*S'acosten á l'espasura,
sens interrómper lo res,
y al fonda'l, entre batzès,
brilla una hermosa figura.*

*¡Salve estrella lluminosa,
rosa blanca d'Israel,
rusi de saborosa mel,
hort de fruyta misteriosa...*

*Entant la terra bessaven
ravells varen desbrotar....
Reyna de Lluch l'aclamaven
per mes arvant evior.*

A. M. D. G.

MARIA IGNACIA CORTÉS.

CERTÁMEN SEGON DE GLOSADORS POBLERS.

Recordant amb amor la nostra Congregació Mariana d'aquesta vila de Sa Pobra l'hermosíssim resultat del primer Certámen de glosadors poblers, fa pochs dies que concloguerem les condicions del Segon Certámen, que segurament será també profitosíssim per la cultura d'aquesta gran població.

Els temes que se son escullits son tots molt importants y son els sigüents:

1. Sa Marjal.
2. En Perregó.
3. Goys a Santa Margalida de Crestaix.
4. Un enamorat a s'atlot.
5. Contra sa feyna en diumenge.
6. Contra sa blasfemia.

Som pobrets y no porèm retribuir axí com voldriem a-n els glosadors. En el primer Certámen se presentaren set glosadors a los quals donarem diplomes ben garrits, però sense cap centim, donchs axò no se fa per interés. Avuy per major estímul, además de donar a tots els qui se meresequen un diploma de ho-

nor, oferim els sis premis sigüents, que corresponen respectivament a-n els sis temes indicats.

El primer premi serà de 15 pessetes; el segon un magnífich diploma d'honor; el tercer 5 pessetes; el quart un objecte d'art; el quint 3 pessetes y el sizé 2 pessetes.

Les condicions son les sigüents:

1.ª Sols porán prende part en aquest Certamen els que sien naturals o vesins d'aquesta vila y no hajen estudiat may a cap col·legi de fora d'ella. Si hey han estudiat o son esters, axí mateix hi porán prende part, però no pretenir premi, lo qual farán constar en el mateix plech que presentin.

2.ª Totes les composicions, que procurarán no sien massa llargues, tendrán que ser originals del qui les presentarà, inèdites, escrites en mallorquí y en vers, totes menos la 2.ª que estarà escrita en prosa y contendrá l'episodi del robo del Santíssim que va fe en Perregó a Sa Pobla are fà 80 anys justs.

3.ª Els glosadors podrán optar per tots y cada un dels premis, y presentarán ses composicions, a la «Casa de St. Lluís» desde el primer diumenge de Corema, fins al tocar mitj dia el 5 d'abril o sia diumenge de Passió d'aquest any. Els manuscrits se comensarán amb un lema y sense nom ni firma se clourán dins un sobre en blanch. Ademunt un altre sobre clos s'escriurá el mateix lema y a dedins hey haurá el nom del autor.

4.ª El citat dia 5 d'abril, o desseguida que sia possible, la Junta Directiva de la nostra Congregació Mariana nombrará un Jurat de persones competents que calificará y premiará ses composicions merexedores, les quals serán propietat de dita Congregació.

5.ª Fins qu'estiga reunit el Jurat calificador no s'obrirá absolutament cap sobre en blanch o de las composicions; y els sobres del lema no s'obrirán fins el dia 20 d'abril del corrent any, y en la tarde literari que, si Deu ho vol, celebrarem en tal dia que serà la 2.ª festa de Pascua, se publicarán els noms dels autors premiats.

Qualsevol que no entenga alguna cosa de ses que acabám de dir o vulga més explicacions, pot passar qualsevol dia per la «Casa de St. Luis» y quedarà satisfet en los seus desisys.

Come secretari de la Junta organitzadora.

JUAN FRANCH.

Sa Pobla 5 de Janer de 1903.

DIÁLECS FAMILIARS.

V.

—Abdón, que no vas a sentir la Missió.

—Encare no n'he dexat cap de sermó.

—Això es atlot! així te instruirás. Els missioners son portadors de progrés y cultura.

—Tant com això... no hu crec. Diguesseu de la religió estaria bé: la cultura y progrés es cosa dels no catòlics.

—Deu t'ho haja dexat dir. Mira, els missioners prediquen una doctrina y moral que de guardarla el poble ben aviat se manifestará en tots els seus actes per cults y progressius cap al bé. Anatemissen la blasfemia ¿y quant serà més cult un poble flectomant o ben parlant?

—La contestació no es duptosa.

—Prediquen contra'l joc: ¿y que trobes que fa gens de progrés qu'amb una nit se perdi una fortuna encare que se diguen progressistes els jugadors? Dessenganet: la cultura no consisteix propiament en tenr casals soberbis y salons esplèndics ricaments emboblats, sinó que sos habitants sien homes

de moralitat y rectitut y a n-això va la Missió. La benemèrita Guardia Civil, es uná institució del temps modern que ajuden molt a la cultura del poble; però si'l poble per la seva moralitat no necessitás d'aquest element ¿no poríem dir d'ell, que té més cultura e ilustració? Y això succehiria si seguía la moral y doctrina que prediquen els missioners.

—Si que teniu raó, bon Mestre.

—Idó, a la Missió s'ha dit sens faltar un dia. Si tant de bé fa per lo que respecte al ordre material del poble ¿que no ferá en ordre esperitual de les ànimes?

—Molt, moltíssim...

—Doncs, a la Missió falta gent.

DANIEL.

Noves d'Inca.

Dimacres demati a la ciutat de Palma mori D. Jeroni Massanet, després d'haver rebut els sants Sacraments. ¿Que no'l coneixia en nostra Ciutat per exemplar práctic de catolicisme a l'antiga? com qui'l vejen rodetjat dels seu fills jovensans assistir tots el diumenjes a l'ofici major: com que'l sentiguem servant el sant rosari, ab veu alta, portes tencades a dins sa llar, edificant a tots els qui passaven per devant casseva. Deu, sa familia y els pobres han constituït tot l'afany de la seva vida.

El cuidado de la familia moral y materialment que no pocs desprecien com a cosa ordinari inclou el problema de la reformació dels pobles. Jesús Maria y Joseph ocults en Nazareth res feyen que cridás la atenció y no obstant practicaven grans virtnts. Vet aquí la norma que seguía D. Jeroni: vida casolana, retirada del bollici del món; però plena de mèrits y virtuts. Si sortia ja porien dir qu'era per anar a obrar el bé: per visitar el pobre, per consellar a families esgarriades, per posar pau y compostura entre'ls desunits y protegir y defensar les víctimes oprimides.

El Sr. Massanet recullia en la vellesa la bona educació que havia donada a sos fills. Les temporades que passava a Inca, ens edificava el veure els seus fills casats que s'entregaven a passar els diumenges en son pare. Diguem lo que vulguen els despreocupats, aixó a n-el temps que mos trobám diu molt d'una familia y convé que sia retret per exemple de la generació que puja.

En la mort de D. Jeroni els pobres han perdut un bon amic, les Conferencies de San Vicens de Paul, d'ont era president, un bon timoner y sa familia un pare amatíssim.

Preguem per l'etern descans de la seva ànima, que serà el millor consol que poguem donar a la seva afligida y cristiana familia.

Dilluns entrada de fosca el clero parroquial, portant l'imatge del Sant Gristo y cantant una lletanía, va anar en processó fins fora del poble per sortir a camí a la Missió que venia. La gentada que hi va assistir fonc inmensa resultant una rebuda efectiva y entusiasta.

Arribats a la Parroquia el pare Fontanet feu el sermó de preparació y entrada, diguent qu'esperava que la Santa Missió seria fructuosa, efiansat en les cròniques qu'ells tenen

de les missions donades a Mallorca, aont consta que les d'Inca foren fructuoses pel fondo de religiositat qu'els seus veïns tenen.

La Missió durant la setmana ha seguit el seu curs en gran concurrència de feels, vcentse l'iglesia plena de gom en gom. Al matí, després de missa primera, esplica'ls Manaments de la Lley de Deu, el Pare Serra; el vespre, resat el rosari y cantada la lletanía de la Verge, el Pare Canas fa'l sermó doctrinal, y ultimament, el Pare Fontanet, Superior de la Missió, fa'l sermó moral. Es per demés el dir qu'els pares missioners no van de floretes ni de figures poètiques, sinó a despertar les conciencias dormides ab la doctrina catòlica y veritats eternes.

Fa uns dies primaverals y el sembrats duen una blavor y esponera de no dir. Si ho fa aixi se podrá dir qu'enguany no ha fet hivern pel poc fret qu'encare hem sentit, anyorantlo els conradors que voldrien qu'el sembrats s'enradassen un poc ab la intensitat del fret.

En gust volem fer constar qu'el Cine qu'está establert vora l'Iglesia no dona funcions ab motiu de trobarnos en temps de Missió. Sols dilluns y dijous ne doná algunes després de haver sortit dels actes religiosos.

Suplicám a certs carters que no perjudiquin nostros interesos de la manera que hu fan. Els dissaptes encaminám el setmanari ab el tren correu que passa a les tres y mitja del cap vespre y a alguns pobles los reben el dimars, tres dies retressant, ocasionamos baixes prou sensibles.

Si algun carter vol lletgirnos que ho diga y li donarem el setmanari de franc, com ja hu feim ab altres.

Entesos... ¿he?

CORRESPONDENCIA.

B. Sartos y Vall.—Dissapte propvinent publicarem lo seu article *L'esperit de Mallorca*. V. dona exemple a n-els mallorquins que mos porien escriure ab aqueix sentit y no ho fan de cap casta.

X. X.—Hi va lo seu, esperant lo demés.

A. S.—Haguessem estimat més qu'el seu treball fos estat en mallorquí; però aiximateix lo publicam ab gust recomenamtlo a n-els vetlladors que val la pena d'esser lletgit per els qui tenen aqueix defecte.

J. P.—Fins dijous no arribaren a nostres mans los seus originals.

Bolletí comercial

Preus que retgiren dijous passat:

		pessetes.
Bessó.	el quintá de 89'00 a	89'50.
Blat.	la cortera de 09'00 a	17'50.
Xeixa.	id. de 00'00 a	17'50.
Ordi mallorquí.	id. de 00'00 a	11'00.
Ordi foras'er.	id. a	10'00.
Sivada.	id. a	08'50.
Ídem. forastera.	id. a	07'50.
Faves cutores.	id. a	19'00.
Ídem ordinaries.	id. a	17'00.
Ídem pel bestia.	id. de 00'00 a	16'50.
Blat de les Indies.	id. a	12'00.
Ciurons.	id. a	22'00.
Fesols.	id. a	28'00.
Monjetes de confit.	id. a	46'00.
Ídem blanques.	id. a	29'00.
Porcs grassos.	l'arrova de 00'00 a	13'00.
Patates.	id. de 05'50 a	06'00.
Muniacos.	id. de 00'04 a	04'50.
Figues seques el quintá	a	09'00.
Asafra.	s'urea de 00'00 a	02'75.

OBRES DE CARITAT

Medita, germà, les expressions qu'aquí te pos; son casi totes dels llibres Sants, aont llúu la veritat de les coses totes.

Posa'l teu pa sobre les aigües corrents, sobre quants homos passin; que al cap de molt de temps el trobarás. Sies, com els niguls que, com están carregats, escampen demunt la terra la pluja profitosa. Una bona obra es comparable al aigua que apaga el foch ardent, per la rahó de que resisteix o espia el pecat. Perque Deu es provisor o remunerador del qui fa bé a un gerinà seu, y se recorda d'ell per lo venidor.

Es un dever teu no escatimar y llevar a n-el pobre, ni al teu treballador el manteniment de la vida, ni girarli els ulls per no veurel. Axò seria motiu per irritarlo y perque te maleís derrera. Que escoltada será la imprecació del qui te maleesca en l'amargura de la seua ànima; y l'oirà son Creador. Sies, donchs, benigne, sies humil, sies compassiu davant del qui te demana y el Senyor será en vers de tú més compassiu y humil y berrigne que una mare.—Si que te aconsell que fassis obres de caritat socials més que individuals: es dir, fer bé a una multitud unida per un bé de religiós y moral y material alsament, que a un pobre qualsevol.—Axí la teua acció social será per tú un perfecte sacrifici de propiciació y caurán damunt tú les benediccions.

Ten sempre en compte que acaramullarás brasses ardents de caritat sobre el teu cap, axò es, que el Senyor te multiplicará les recompenses: y que la bona llimosna de contribuir al bé colectiu que fá l'home social, Deu la guarda com un segell, com un timbre, y que tindrà memoria de les bones obres com cura tindrà de les ninetes dels seus ulls

X. X.

MATRIMONIS ENTRE PARENTS.

No los vol la Iglesia per aquestes quatre raons: 1.ª El bé comú: perque'l matrimoni s'estengui a n-els estranys. 2.ª Per que hi haja més reverencia entre'l parents. 3.ª Per evitar pecats entre'ls consanguineos, que facilmente faltarien per massa familiaritat entre ells. 4.ª Els trists resultats que produexen aquests casaments entre parents, y sobre tot entre cosins germans. En confirmació lletgiu a n-aqueixa nota lo que l'experiencia ensenya:

El doctor Bemis de Kentrucky feu una estadística, resultant qu'el deu per cent dels sorts-muts, el cinc per cent dels cegos y el quinze per cent dels *idiotes* acullits a n-els establiments de beneficencia dels Estats-Units han nascut de matrimonis entre *cosins-germans*.

A Massachussets hi havia desset families d'aquesta classe que contaven 95 fills, 47 eren *idiotes*, 14 *escrofulosos* y 37 solament gosaven de mitjana salut.

A Ohio de 873 matrimonis que hi havia entre cosins, naixeren 3.900 criatures. 2.490 estaven afligides de *deformitats graves* o de completa *imbecilitat*. Se doná'l cas qu'una

familia ab 9 fills tots veren esser *idiotes*.

El Dr. Bondin en la seva memoria sobre els sorts-muts, prova ab dates irrecusables que'l nombre de sorts-muts de naixement procedents de matrimonis entre parents arribá a n-el 23 per 100 a Lió, a n-el 28 per 100 a París y a n-el 30 per 100 a Burbeus.

Per aquesta raó y per les altres abans dites, la Iglesia prohibeix els matrimonis entre parents. Si alguna vegada se dispensa d'aquesta lley, es per raons molt poderoses, y sempre ab repugnancia, dificultant tot lo que es pot aquesta y altres dispenses.

EL CREDO DEL PAGÉS.

Diu que reunits els agricultors del Canadá en assemblea per ressumir en breus fórmules els pensaments principals que may deven oblidar els que practiquen el conreu de la terra, varen adoptar el sigüent credo:

Creim en finques petites ben conrades.

Creim que a la terra li agrada tant el menjar com a n-el seu amo y que li han de donar bon conror.

Creim que'l conreu ha d'anar com més fondo millor fins regirar bé la terra.

Creim en les grans anyades de cultius que fan ric al pagés.

Creim que tot pagés ha de tenir terres de la seva propietat.

Creim que'l millor abono es l'empresa, la activitat y la inteligencia del pagés. Sense això res valen els fems ni'l güano.

Creim en bones cases, bones tanques y bons arbrats.

Creim que cada cosa ha de tenir el seu lloc y cada lloc la seva cosa per evitar passos perduts y conservar bé les eynes.

Creim que s'ha de tractar bé'l bestia y abrigarlo bé per conservar-lo.

Creim que la millor ciencia es la esperiencia y que s'han de apuntar sos resultats sien bons o dolents.

Creim, finalment, que cullit el grá y netejat val més vendrel que guardarlo.

Anuncis.

EL ARTE
PINTURA Y FOTOGRAFIA
D'EN

Bartomeu Payeras.

Inca, S. Bartomeu, 15, a una entrada-esposició que veureu que val ulls per mirar,

Diccionari

d'en Rodríguez-Navas, de la llengua espanyola, publicat per la casa Calleja. Conté doble paraules de les que comprén el Diccionari de l'Academia Espanyola. Es el més complet y barato, total deu pessetes, y encarre a n-els obrers que disponen de pocs caudals los ho deren a plassos, en nostre llibreria carrer de Mallorca, 1. Inca.

MOBLERIA D'EN MATGÍ PRATS
Gran baratura de mobles de tota casta: de nogué, caoba, y fusta blanca a voler.
Mercat vey, 16, INCA.

EPÍTOME DEL RESO DIVÍ
Per us del poble en les funcions sagrades y litúrgiques de la Iglesia.
AB LICENCIA ELCESIÁSTICA.
Se ven en nostra Llibreria
Mallorca 1, Inca

ALMACENES: SAN JOSÉ.
BRONDO—esquina—BORNE,
PALMA.
NOVEDADES PARA SRA. Y CABALLERO
SASTRERIA CAMISERIA,
PAÑERIA GÉNEROS DE PUNTO,
GÉNEROS-BLANCOS Y PAÑOLERIA.
LA CASA QUE VENDE MÁS BARATO.
PRECIO FIJO.

LLIBRERIA LA BONA CAUSA
den Miquel Durán.

PROPAGANDA CATÓLICA.

CENTRE DE SUSCRIPCIÓNS.

Material de 1.ª ensenyansa.—Objectes d'escriptori.—Enquadernacions.—Impresos y encàrrecs per les principals llibrerias d'Espanya.
Carrer de Mallorca, 1,—INCA.

Miquel Ferragut.

En son taller de Fusteria se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins a n-els de més valor però tots se fan en gust artístic.

CONSTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS.

Carrer de Mallorca, 54, INCA.

HERRERIA, CERRAJERIA.
CARRUAJES DE LUJO Y TRANSPORTE,
COCINAS ECONÓMICAS.

ANTONIO PUJADAS

Calle de Dueta, 25, INCA.

Ca-nostra

SETMANARI D'INCA EN MALLORQUÍ.

Preu de suscripció

Un trimestre una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els pobres y obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2'40 l'any; però no tendrán dret a n-els regalets que farem a los damés suscriptors.

A les congregacions, societats católiques y demés persones que, desitjoses de fer propaganda, volguessen una regular cantitat de exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.